

Bilaga 4. Handlingsplan för Lokal Kemikalieplan för Trelleborgs kommun

Handlingsplanen

Denna handlingsplan ska beskriva genomförandet av Lokal Kemikalieplan för Trelleborgs kommun.

I Trelleborgs kommuns Lokala Kemikalieplan ska ingå förslag till inriktningsmål, effektmål och åtgärder som anknyter till nationella miljökvalitetsmålet Giftfri miljö, Trelleborgs kommuns Miljömålsprogram 2021–2030, mål 1, 3, 4, 7 och 8, Trelleborgs kommuns Hållbarhetspolicy samt de Globala miljömålen.

Miljömålsprogrammet är styrdokument till Lokal Kemikalieplan, som ingår som åtgärdsförslag 7.1 i Miljömålsprogrammet. Den Lokala Kemikalieplanen kommer att ha kopplingar till antagna planer, program och styrdokument som redan finns på de olika förvaltningarna och verksamheterna. Handlingsplanen innehåller syfte, mål, målgrupp, arbetssätt och organisation samt tidsplan för arbetet. Den Lokala Kemikalieplanen med Handlingsplanen ska remitteras, kommuniceras, förankras och implementeras i kommunen. Som modell och inspiration finns Miljösamverkan Skånes Modell för kommunala kemikalieplaner 2017. I modellen finns förslag på bland annat arbetssätt och organisation samt ett åtgärdspaket.

Syfte

Syftet med Lokala Kemikalieplanen är att minska människors och miljöns exponering för farliga kemiska ämnen samt att höja kompetensen och medvetenheten kring kemikaliefrågorna hos förvaltningarna och de kommunala bolagen i Trelleborgs kommun. Syftet med Lokala Kemikalieplanen är att samla, systematisera och presentera arbetet med kemikaliefrågor i Trelleborgs kommun. Den Lokala Kemikalieplanen ska också lyfta fram prioriteringar samt bidra till att förebygga risker och framtida kostnader orsakade av felaktiga produktval. Syftet med denna Handlingsplan är att systematisera arbetet med den Lokala Kemikalieplanen.

Den Lokal Kemikalieplanen har följande inriktningsmål.

1. Exponeringen av människor och miljön för farliga kemiska ämnen i kemiska produkter och varor i Trelleborgs kommun ska minska.
2. Den totala mängden farliga ämnen ska minska.
3. Förvaltningarnas, kommunala bolagens och allmänhetens kunskap om kemikalier och dess skadeverkningar ska öka.
4. Tillsynen över inventering och utfasning av farliga kemiska produkter och varor i kommunala verksamheter och bolag ska öka.
5. Samverkan mellan förvaltningarna och kommunala bolagen ska öka.
6. Samverkan mellan Trelleborgs kommun och andra aktörer i kommunen ska öka.

Till varje inriktningsmål hör ett antal effektmål, till varje effektmål hör ett antal åtgärder.

Målgrupp

Alla medborgare i Trelleborgs kommun är målgrupp för Lokala Kemikalieplanen. För att alla medborgare i Trelleborgs kommun ska få uppleva en minskad exponering för farliga kemiska ämnen och produkter, ska en arbetsorganisation startas upp bestående av förvaltningar och kommunala bolag i Trelleborgs kommun. Arbetsorganisationen består av en styrgrupp, en ledningsgrupp samt en arbetsgrupp, och ska arbeta för en minskad exponering av farliga kemiska ämnen och produkter i Trelleborgs kommun.

Uppföljning

Uppföljning av Lokala Kemikalieplanen ska ske via samhällsbyggnadsnämndens sammanställning av förvaltningarnas och de kommunala bolagens årliga rapportering till kommunfullmäktige.

En kommunal databas för kemiska ämnen och produkter för farliga ämnen som underlag till utfasning ska bygga upp. Förvaltningarna och bolagen ska upprätta kemikalieförteckningar, med uppgifter om utfasningsämnen, riskminskningsämnen eller ämnen på kandidatförteckningen. Förvaltningarna och bolagen ska också upprätta utfasningsplaner eller handlingsplaner för utbyte för dessa ämnen.

Uppföljning ska ske årligen av att antalet utfasningsämnen, riskminskningsämnen eller ämnen på kandidatförteckningar minskar över tid med 75 % till år 2030. Verksamheterna och förvaltningarna ska också kunna visa att de har kunskap om och följer miljöbalken, Reach- och CLP-förordningarna. Samhällsbyggnadsförvaltningen utövar tillsyn enligt miljöbalken över att detta sker.

Revidering av den Lokala Kemikalieplanen

Revidering av den Lokala Kemikalieplanen ska ske minst en gång per mandatperiod.

Arbetsätt och organisation

Arbetsätt

Denna Handlingsplan tar fram arbetsätt och organisation för den Lokala Kemikalieplanen. Den Lokala Kemikalieplanen ska bidra till ett strukturerat och systematiskt arbetsätt för arbetet med kemikaliefrågor enligt det nationella miljö kvalitetsmålet Giftfri miljö, Trelleborgs kommuns Miljömålsprogram 2021-2030, mål 1, 3,4, 7 och 8, Trelleborgs kommuns Hållbarhetspolicy och de Globala miljömålen samt arbete Den Lokala Kemikalieplanen beskriver bakgrund, syfte, arbetsätt, organisation samt åtgärder som leder fram till målen.

Denna Handlingsplan beskriver hur framtagandet av den Lokala Kemikalieplanen utförs, vilka resurser som krävs, vem som ansvarar för arbetet, vilka prioriteringar som ska göras, under vilken tid aktiviteterna ska pågå och hur arbetet ska följas upp. Förslag till den Lokala Kemikalieplanen ska via samhällsbyggnadsnämndens

beslut remitteras till samtliga förvaltningar och kommunala bolag, vid behov revideras och antas av kommunfullmäktige. Den Lokala Kemikalieplanen ska följas upp årligen och resultatet redovisas till kommunfullmäktige och analyseras. Analysen ligger till grund för utveckling av planen, mot ständigt större bidrag till måluppfyllnad.

Kemikaliefrågorna är komplicerade. Ny kunskap kommer fram och fler faror identifieras hela tiden. Behovet av samordning och stöd till verksamheterna är stort.

Organisation

Den Lokala Kemikalieplanens organisation ska bestå av en styrgrupp, en ledningsgrupp och en arbetsgrupp.

Styrgruppen, ledningsgruppen, arbetsgruppen

Styrgruppen

Styrgruppen består av kommunstyrelsens arbetsutskott, KSAU.

Styrgruppen ska:

- Delta i framtagandet av den Lokala Kemikalieplanen via remiss och vara vägledande i arbetet.
- Styrgruppsmedlemmarna ska delta i styrgruppsmöten.

Ledningsgruppen

Ledningsgruppen består av:

Samhällsbyggnadsförvaltningen	Miljöchef, miljöinspektörer
Kommunledningsförvaltningen	Tillväxtchef, tjänsteperson på Hållbar Utveckling Enhetschef Kommunikation eller tjänsteperson
Tekniska serviceförvaltningen	Tekniska chefen eller tjänstepersoner Stadsmiljöavdelningen VA- och avfallsavdelningen Internservice (lokalvård mm) Fastighetsavdelningen
Bildningsförvaltningen	Förvaltningschef eller tjänsteperson
Kultur- och fritidsförvaltningen	Förvaltningschef eller tjänsteperson
Socialförvaltningen	Förvaltningschef, avdelningschefer eller tjänstepersoner

Kommunala bolag: Trelleborgs Rådhus AB, AB Visit Trelleborg, AB Trelleborgshem. Trelleborgs Hamn AB, Trelleborgs Energi AB, Trelleborgs Elnät AB, Östersjöterminalen AB, Trelleborgs Fastighets AB, Fastighets AB Skarpskytten AB

Intresseföreningar i kommunen

Ledningsgruppen ska:

- Ledas av miljöchefen och tillväxtchefen eller delegerade tjänstepersoner.
- Samla kompetens inom kemikalieområdet från olika verksamheter inom kommunorganisationen
- Bidra till att utveckla kemikalieplanen tillsammans med arbetsgruppen.
- Delta i framtagandet av den Lokala Kemikalieplanen genom att besvara remiss på förslaget till Lokala Kemikalieplanen samt presentera uppskattningar av kostnader och samhällsliga vinster för varje inriktningsmål och åtgärdsområde enligt bilaga 3. Åtgärder i Lokal Kemikalieplan 2021.
- Bistå arbetsgruppen med att uppfölja Lokala Kemikalieplanen i förvaltningarna och kommunala bolagen genom att inkomma med årliga rapporter.
- Bistå arbetsgruppen i arbetet med att analysera resultatet av uppföljningen.
- Föreslå insatser där det kan behövas.
- Representanterna i ledningsgruppen ansvarar för omvärldsbevakning kring kemikalier kopplat till sin funktion inom kommunorganisationen.
- Ska träffas minst två gånger per år.
- Ha kontakt med och bjuda in till dialog med övriga förvaltningar och de kommunala bolagen såsom Trelleborgs Rådhus AB, AB Visit Trelleborg, AB Trelleborgshem. Trelleborgs Hamn AB, Trelleborgs Energi AB, Trelleborgs Elnät AB, Östersjöterminalen AB, Trelleborgs Fastighets AB, Fastighets AB Skarpskytten AB samt eventuellt intresseföreningar i kommunen.

Arbetsgruppen

Arbetsgruppen består av:

Samhällsbyggnadsförvaltningen	Miljöchef och miljöinspektörer
Kommunledningsförvaltningen	Tillväxtchef eller delegerad handläggare Hållbar utveckling

Arbetsgruppen ska:

- Samhällsbyggnadsförvaltningen tar fram förslag till Lokala Kemikalieplan med förslag på åtgärder. Samhällsbyggnadsnämnden ska sända förslag till Lokala Kemikalieplanen på remiss till samtliga förvaltningar och kommunala bolag.

- Genomarbета och revidera Lokala Kemikalieplanen och Handlingsplanen efter remissförfarandet. Samhällsbyggnadsnämnden sänder reviderat förslag till Lokala Kemikalieplan till kommunfullmäktige för antagande.
- Samordna arbetet med den Lokala Kemikalieplanen enligt Handlingsplanen med förvaltningarna och de kommunala bolagen via fysiska eller digitala möten eller mejl.
- Sammankalla ledningsgruppen och styrgruppen samt vid möten ca två ggr per år diskutera arbetet avseende åtgärderna enligt Lokala Kemikalieplanen.
- Lämna förslag på ändringar i Lokala Kemikalieplanen avseende åtgärdspaketet.
- Bevaka att den Lokala Kemikalieplanen följs upp årligen genom rapporteringar från förvaltningarna och de kommunala bolagen.
- Samordna årliga uppföljningen av utfört arbete via årlig rapportering från förvaltningarna och kommunala bolagen, analysera resultat av uppföljningen och göra mindre revideringar vid sammanställningen av rapporteringarna. Samhällsbyggnadsförvaltningen sammanställer förvaltningarnas och kommunala bolagens rapporteringar till samhällsbyggnadsnämndens, som sänder sammanställningen till kommunfullmäktige, som godtar rapporteringen. Rapporteringen sänds även över till ledningsgruppen, nämnderna och de kommunala bolagen.

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige ska:

- Anta den Lokala Kemikalieplanen med Handlingsplanen.
- Besluta om större ändringar i Lokala Kemikalieplanen.
- Besluta om att budget för genomförande hanteras i budgetberedningen årligen.
- Besluta att samhällsbyggnadsnämnden får i uppdrag att följa upp handlingsplanen och årligen rapportera arbetet till kommunfullmäktige i samband med årsredovisningen.
- Godta den årliga uppföljningen/rapporteringen.

Tidsplan

Arbetet med att ta fram Lokal Kemikalieplan för Trelleborgs kommun ska följa följande tidsplan.

November 2021

Samhällsbyggnadsförvaltningen ska upprätta ett förslag till Lokal Kemikalieplan med förslag till åtgärder och sända till samhällsbyggnadsnämnden.

24 november 2021

Samhällsbyggnadsnämndens presidiummöte.

7 december 2021

Samhällsbyggnadsnämnden föreslås besluta att sända den Lokala Kemikalieplanen och Handlingsplanen på remiss till samtliga förvaltningar/nämnder och kommunala bolag. Remissvar ska sändas till samhällsbyggnadsnämnden senast den 31 mars 2022.

31 mars 2022

Remissvaren ska ha kommit in till samhällsbyggnadsnämnden.

April 2022

Remissvar från samtliga förvaltningar/nämnder och kommunala bolag sammanställs och revideras av samhällsbyggnadsförvaltningen.

Maj 2022

Samhällsbyggnadsnämnden beslutar att sända ut reviderade Lokala Kemikalieplanen med Handlingsplanen för antagande av kommunfullmäktige.

Hösten 2022

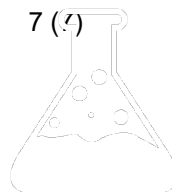
Lokala Kemikalieplanen antas av kommunfullmäktige.

Därefter löpande arbete.

Kommunikationsplan

Kommunledningsförvaltningen har tillgång till kommunikatörer, som kan ta fram kommunikationsplan och aktivitetsplan för den Lokala Kemikalieplanen. Den Lokala Kemikalieplanen behöver kommuniceras de olika förvaltningarna och kommunala bolagen samt allmänheten genom Slättnet, Trelleborgs hemsida och via sociala medier. Kommunikatörerna kan säkerställa att alla förvaltningar och kommunala bolag som ingår i ledningsgruppen har tillgång till Handlingsplanen, Lokala Kemikalieplanen och övrig information som behövs för att aktivt delta i ledningsgruppen.

Kommunikationen ska ge kemikaliefrågorna tyngd i det kommunala miljömålsarbetet, upplysa om hälso- och miljöproblem kopplade till kemiska ämnen och presentera verktyg för hållbara beteenden.

Kommunikation kan lyfta fram kemikaliefrågan som en viktig miljöfråga där alla kommuninvånare har ett ansvar och möjlighet att göra skillnad genom olika aktiviteter. Kommunikationen ska leda fram till hållbara beteenden och kommunens arbete ska visas upp. Kunskapsnivån om kemikaliers koppling till hälso- och miljöproblem ska öka.

Exempel på aktiviteter kan vara att:

- Kommuninvånarna bjuds in till allmän information om kemikalier och hållbara beteenden
- Information till föräldrar om att minska barns exponering för farliga kemiska ämnen.
- Information till allmänheten om insamling av överblivna läkemedel.
- Information till allmänheten om mikroplaster enligt ”Handlingsplan för att minska spridningen av mikroplaster och annat mikroskräp i Trelleborgs kommun.”

Resurser

Resurser som ska avsättas i projektet är arbetstid för dem som ingår i arbetsgruppen och ledningsgruppen. Resurser ska även avsättas till upphandlingsavdelningen och beställarna/förvaltningarna. Förvaltningarna och kommunala bolag som deltar i ledningsgruppen ska presentera uppskattningar av kostnader och samhälleliga vinster för varje inriktningsmål och åtgärdsområde enligt bilaga 3. Åtgärder i Lokal Kemikalieplan 2021, i samband med remissförfarandet.

Kommunfullmäktige ska besluta om att budget för genomförande hanteras i budgetberedningen årligen.

Revidering av den Lokala Kemikalieplanen

Revidering av den Lokala Kemikalieplanen ska ske minst en gång per mandatperiod.

Mikael Norén
Miljöchef

Lilian Flygare Ivarsson
Miljöinspektör